

185. Bijbelstudie over HET MESSIAANSE TIJDPERK Y'MOT HAMASHIACH ימות המשיח

Deel 1: De selectie

Wie zullen er deel uitmaken van het Koninkrijk der hemelen en de aarde bevolken gedurende het Duizendjarig Vrederijk en wie niet? En zullen deze mensen een sterfelijk, stoffelijk lichaam hebben of een onvergankelijk, verheerlijkt lichaam? Zal de dood en de zonde er nog zijn in het Messiaanse Tijdperk of niet? Vele theologen denken van wel, ik niet. Om daar duidelijkheid over te verschaffen zullen we even de gebeurtenissen op een rij moeten zetten die aan het Messiaanse tijdperk voorafgaan.

De Schuilplaats

In Mattheüs 24:21 lezen wij evenals in Daniël 12:1 en Openbaring 7:14, dat er in de laatste 3½ jaar van de huidige mensheidsgeschiedenis een grote verdrukking zal komen zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal. Precies 3½ jaar eerder, aan het begin van de laatste zeven jaar, zal een wereldleider aan de macht komen, die zich eerst zal voordoen als de grote redder in de nood, die de oplossing van alle economische, financiële en politieke problemen schijnt te brengen, maar in het midden van de jaarweek zoals de profeet Daniël deze periode van zeven jaar noemt, zijn ware aard zal laten zien en zich als dictator zal openbaren die de hele wereld in zijn wurggreep zal houden. Joden en christenen zullen nog zwaarder vervolgd worden dan ooit tevoren.

De christenvervolgung onder keizer Nero en de Jodenvervolgung onder Hitler waren slechts voorproefjes voor het schrikbewind van de antichrist, die een personificatie is van G'ds tegenstander. Zijn grenzeloze haat richt zich tegen alles wat enigzins met G'd te maken heeft en derhalve op de eerste plaats tegen Zijn land en volk, maar ook tegen allen die in Hem geloven. Daarom bad Yeshua Zijn Vader in het hoogpriesterlijk gebed om bescherming van de Zijnen in deze moeilijke tijd van de Grote Verdrukking: *"Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze!"* (יְחֻנָּן Yochanan [Johannes] 17:15). Wij mogen erop vertrouwen dat onze hemelse Vader dit gebed maar al te graag zal verhoren en de trouwe volgelingen van Yeshua zal beschermen zoals elke liefhebbende vader zijn kinderen beschermt. Hij zal ze naar een veilige schuilplaats brengen waar zij volgens Openbaring 12:6 en 14 3½ jaar buiten het bereik van de slang zullen worden onderhouden.

Sommigen hebben dit dusdanig opgevat, dat de gelovigen voor de Grote Verdrukking in de hemel opgenomen zouden worden, wat echter in tegenspraak is met de woorden van Yeshua, die duidelijk gezegd heeft dat het niet de bedoeling is om hen uit de wereld weg te nemen, maar hen hier op aarde te bewaren. Als u aan al Zijn voorwaarden voldoet, naar G'ds inzettingen wandelt en Zijn verordeningen naarstig onderhoudt, als u Yeshua heeft aangenomen als Heer en Verlosser en vol verlangen uitziend naar Zijn komst om u op te halen, dan mag u er zeker van zijn dat u erbij mag horen, want dat heeft Hij beloofd: *"Omdat gij het bevel naar Mijn voorbeeld geduld te oefenen trouw hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren en redden uit de ure der beproeving, die over de gehele wereld komen zal om de bewoners der aarde op de proef te stellen!"* (חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 3:10, Leidse Vertaling).

Het door Yeshua twee keer gebruikte werkwoord 'bewaren' beschrijft enerzijds de houding van de gelovigen, zij die Zijn bevel om vol te houden hebben bewaard en anderzijds Zijn reactie daarop, dat Hij hen zal bewaren en beschermen als de tijd van beproeving aanbreekt. Het Boek: *"U bent Mij dwars door alles heen trouw gebleven, zoals Ik U heb opgedragen. Ik zal u dan ook redden voor de tijd van beproeving, waarin alle bewoners van de aarde zwaar op de proef worden gesteld!"* De Bijbel in gewone taal: *"Er komt een tijd van grote ellende op aarde, een tijd dat alle mensen het heel moeilijk zullen hebben. Maar jullie zal Ik beschermen. Want Ik heb gezegd dat jullie Mij trouw moesten blijven, en daar hebben jullie naar geluisterd!"*

Aanval op Jeruzalem

In de Acharit haYamim [de laatste dagen], wanneer de 3 ½ jaar van de Grote Verdrukking tegen hun einde lopen en alle volken der aarde zullen optrekken tegen Jeruzalem, zal zich daar een onbeschrijflijk drama afspelen dat zal uitmonden in een verschrikkelijk bloedbad zoals de mensheid nog nooit heeft gekend! Volgens זכריה Zechar'ya [Zacharia] 14:1-2 en Lucas 21:23-24 zal Jeruzalem aanvankelijk worden ingenomen, geplunderd en vertrapt door de heidenen, maar niet de hele stad! Niet de berg Tziyon [Sion]!

“Er komt een dag dat de Eeuwige zal ingrijpen, Jeruzalem, dat de buit binnen je muren wordt verdeeld. Ik zal alle volken samenbrengen, zegt de Eeuwige, om tegen Jeruzalem ten strijde te trekken. De stad zal worden ingenomen, de huizen zullen worden geplunderd en de vrouwen verkracht. De helft van de inwoners wordt in ballingschap weggevoerd, maar het deel dat overblijft zal niet worden uitgeroeid.” (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 14:1-2 NBV). *“In heel het land, spreekt de Eeuwige, zal twee derde worden uitgeroeid en omkomen, slechts een derde deel zal worden gespaard!”* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 13:8, NBV).

Twee derde van de totale Israëliische bevolking zal worden afgeslacht en velen zullen als krijgsgevangenen worden afgevoerd, maar een deel van de heilige stad en ook een deel van het volk zal overblijven, want in hun doodsangst roepen de overlevenden de Eeuwige aan om hulp: *“Ach, laat uit Tziyon redding komen voor Israël! Als de Eeuwige het lot van Zijn volk ten goede keert, zal Ya'aqov juichen, Israël zich verheugen!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 14:7 en 53:7, NBV). Hun noodkreet worden verhoord: *“Dan zal ieder die de naam van de Eeuwige aanroept, ontkomen: op de Tziyon in Jeruzalem, is een toevlucht te vinden, zoals de Eeuwige heeft beloofd; ieder die Hij roept zal worden gered!”* (יואל Yo'el [Joël] 3:5, NBV).

De legerscharen van de Antichrist zullen vele verdedigers van Jeruzalem met ongekende wreedheid afslachten, maar dan opeens grijpt de Eeuwige in! Zonder waarschuwing en zonder pardon zal Hij over de vijanden van Zijn volk een strafgericht uitoefenen en hen vernietigen op en manier, die elk voorstellingsvermogen te boven gaat! Voor Hem is de maat vol en het onschuldige bloed van de door hen omgebrachte Israëlieten en christenen zal dan over hun eigen hoofd komen, want de Eeuwige heeft gezegd. *“Mij komt de wraak toe en de vergelding tegen de tijd, dat hun voet zal wankelen, want de dag van hun verderf is nabij, snel komt nader wat over hen is beschikt! Want de Eeuwige zal recht doen aan Zijn volk en Zich ontfemen over Zijn knechten!”* (דברים Devarim [Deuteronomium] 32:35-36, Romeinen 12:19 en Hebréeën 10:30, NBG). Op deze dag zal Hij deze wraak ten uitvoer brengen en de straf over de mensheid voltrekken.

De uitverkorenen, die het Messiaanse Rijk mogen binnengaan

Juist op het moment waarop het overgebleven derde deel van het volk Israël helemaal in het nauw gedreven zal zijn en door het immens grote en meedogenloze leger van de Antichrist dreigt te worden uitgemoord, op dat moment waarop de Israëlieten in hun grote nood de naam van de Eeuwige uitroepen, zal Hij hun noodkreet horen en uit de hemel naar hen toe komen om hen te redden: *“En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen aan de hemel en dan zullen alle stammen der aarde zich op de borst slaan en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels, met grote macht en heerlijkheid. En Hij zal Zijn engelen uitzenden met luid shofargeschal en zij zullen Zijn uitverkorenen verzamelen uit de vier windstreken, van het ene uiterste der hemelen tot het andere!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 24:30-31, NBG). *“Want de Eeuwige zelf zal op een teken, bij het roepen van een aartsengel en bij het geklank ener shofar G'ds, nederdalen van de hemel, en zij, die in de Mashiach gestorven zijn, zullen het eerst opstaan, daarna zullen wij, levenden, die achter bleven, samen met hen op de wolken in een oogwenk weggevoerd worden, de Eeuwige tegemoet in de lucht, en zó zullen wij altijd met de Eeuwige wezen!”* (1 Tessalonicenzen 4:16, NBG).

Miljoenen graven zullen zich openen en de in Hem gestorven heiligen zullen wereldwijd in nieuwe verheerlijkte lichamen uit de dood opstaan en ook de gelovigen in de Schuilplaats zullen gelijk met hen nieuwe verheerlijkte lichamen ontvangen, zoals Sha'ul [Paulus] het beschreven heeft: *“Wij zullen niet allemaal eerst sterven, toch zullen wij allemaal veranderd worden, in een ondeelbaar ogenblik, in een oogwenk, wanneer de Shofar het einde inluidt. Wanneer de Shofar*

weerklinkt, zullen de doden worden opgewekt met een onvergankelijk lichaam en zullen ook wij veranderen. Want het vergankelijke lichaam moet worden bekleed met het onvergankelijke, het sterfelijke met het onsterfelijke! En wanneer dit vergankelijke lichaam is bekleed met het onvergankelijke, dit sterfelijke met het onsterfelijke, zal wat geschreven staat in vervulling gaan: De dood is opgeslokt en overwonnen! Dood, waar is je overwinning? Dood, waar is je engel?" (1 Korinthiërs 15:51-55, NBV).

De beide eerste groepen

De opgewekte doden en de gelovigen die dan nog in leven zijn, zijn de beide eerste groepen van toekomstige bewoners, die straks na de laatste strijd het Duizendjarig Vrederijk mogen binnengaan, want zij voldoen naast het geloof in Yeshua en de gehoorzaamheid aan de Tora ook aan de laatste voorwaarde, namelijk dat zij een nieuw onsterfelijk lichaam zullen ontvangen zoals Sha'ul [Paulus] ons hier in de verzen 47 t/m 50 uitlegt: *"De eerste mens heeft een aardse oorsprong en is van stof; de tweede mens is van hemelse oorsprong. De mens die van stof is, is het model voor alle stoffelijke mensen. De hemelse mens is het model voor alle hemelse mensen. En zoals wij de gestalte hadden van de stoffelijke mens, zo zullen we ook de gestalte hebben van de hemelse mens. Wat ik zeggen wil, broeders en zusters, is dit: een mens van vlees en bloed kan geen deel krijgen aan het Koninkrijk van G'd, en wat vergankelijk is, zal geen deel krijgen aan wat onvergankelijk is!"* (Groot Nieuws Bijbel).

In één oogwenk zullen zij daarom veranderd worden en nieuwe, onvergankelijke lichamen ontvangen. Samen worden zij weggevoerd in de wolken, hun Mashiach tegemoet, die met Zijn machtige engelenlegers in aantocht is. De heiligen, die bij het blazen van de laatste Shofar hun sterfelijk lichaam inruilen tegen een verheerlijkt lichaam en opgenomen worden in de wolken, om hun Koning als legermacht te omringen bij Zijn komst, zullen actief worden betrokken bij de strijd tegen de volken. Zij sluiten zich bij de hemelse legerscharen aan, om samen met hun Koning ten strijde te trekken zoals het voorspeld is door de profeet: *"En de Eeuwige, mijn G'd, zal komen, alle heiligen met Hem."* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 14:5b, NBG).

Zo spreekt de Eeuwige: *"Dit kondig Ik aan: In het hele land zal twee derde gedood worden. Eén derde zal overblijven en dat zal Ik louteren, zoals zilver en goud gelouterd worden in een smeltoven. Dan zullen zij Mij aanbidden en Ik zal hun antwoord geven. Ik zal zeggen: Zij zijn Mijn volk! En zij zullen zeggen: De Eeuwige is onze G'd!"* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 13:8-9, Groot Nieuws Bijbel). *"Allen die de verwoesting van Jeruzalem overleven, zullen bij G'ds volk horen. Hun namen staan geschreven bij de levenden!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 4:3, Het Boek). *"Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen Hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over Hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene ... Het land zal een rouwklacht aanheffen, alle geslachten afzonderlijk!"* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 12:10 en 12, NBG). *"En het zal geschieden, dat ieder die de naam van de Eeuwige aanroept, behouden zal worden, want op de berg Tziyon en te Jeruzalem zal ontkoming zijn, zoals de Eeuwige gezegd heeft; en tot de ontkomenen zullen zij behoren, die de Eeuwige zal roepen!"* (יואל Yo'el [Joël] 2:32, NBG). *"En het zal geschieden, dat wie overgebleven is in Tziyon, overgelaten in Jeruzalem, heilig zal heten; ieder die in Jeruzalem ten leven is opgeschreven, wanneer de Eeuwige het vuil der dochters van Tziyon zal hebben afgewassen en de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit zal hebben weggespoeld door de Geest van gericht en van uitdelging. Dan zal de Eeuwige over het gehele gebied van de berg Sion en over de samenkomsten die daar gehouden worden, des daags een wolk scheppen en des nachts een schijnsel van vlammend vuur, want over al wat heerlijk is, zal een beschutting zijn!"* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 4:3-6, NBG).

De derde groep

De gelouterde Israëlieten, die in het boek des levens geschreven staan en met een verheerlijkt lichaam als volk van G'd uit het vuur zijn gekomen, vormen de derde groep van toekomstige bewoners, die straks het Messiaanse Vrederijk mogen binnengaan. In het boek des levens

geschreven te staan betekent immers niets anders dan het eeuwige leven te ontvangen met een onvergankelijk lichaam. Maar zover is het nog niet, de strijd is nog niet gestreden.

De Mashiach zal gewapend met een vlijmscherp zwaard en een ijzeren staf vanuit de hemel neerdalen op een wit paard om de vijanden van Israël te verpletteren en te vertrappen zodat zijn witte kleed helemaal rood geverfd zal zijn van hun bloed. Yochanan schrijft: *“En Hij was bekleed met een kleed, dat in bloed geverfd was, en zijn naam is genoemd: het Woord G'ds. En de heerscharen, die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden, gehuld in wit en smetteloos fijn linnen ... En ik zag het beest en de koningen der aarde en hun legerscharen verzameld om de oorlog te voeren tegen Hem, die op het paard zat, en tegen Zijn leger.”* (חזירן Chizayon [Openbaring] 19:13-14 en 19, NBG). *“Dan zal de Eeuwige uittrekken om tegen die volken te strijden, zoals Hij vroeger streed, ten dage van de krijg! Zijn voeten zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt aan de oostzijde. Dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal, en de ene helft van de berg zal noordwaarts wijken en de andere helft zuidwaarts.”* (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 14:3-4, NBG). Nadat Yeshua Zijn voeten neergezet heeft op de Olijfberg, zal die uit elkaar barsten en in tweeën splitsen. Gezien het feit, dat de Olijfberg ten oosten van de Tempelberg ligt, en naar het westen toe een diepe kloof zal veroorzaken, mogen we aannemen dat deze kloof dwars door de tempel van de Antichrist zal lopen waardoor deze volledig zal worden verwoest.

Daarna zal Yeshua zich verplaatsen naar de berg Tziyon, waar zich ook de 144.000 verzegelden bevinden: *“En ik zag en zie, het Lam stond op de berg Tziyon en met Hem honderdvierenveertigduizend, op wier voorhoofden Zijn naam en de naam Zijns Vaders geschreven stonden.”* (חזירן Chizayon [Openbaring] 14:1, NBG).

De vierde groep

Wie zijn die honderdvierenveertigduizend? Daarvoor moeten we de verzen 1 t/m 8 van hoofdstuk 7 raadplegen. Daar staat: *“Daarna zag ik vier engelen staan aan de vier hoeken der aarde, die de vier winden der aarde vasthielden, opdat er geen wind zou waaien over de aarde, of over de zee, of over enige boom. En ik zag een andere engel opkomen van de opgang der zon, hebbende het zegel van de levende G'd; en hij riep met luider stem tot de vier engelen, aan wie gegeven was aan de aarde en de zee schade toe te brengen, en hij zeide: Brengt geen schade toe aan de aarde, noch aan de zee, noch aan de bomen, voordat wij de knechten van onze G'd aan hun voorhoofd verzegeld hebben. En ik hoorde het getal van hen, die verzegeld waren: honderdvierenveertigduizend waren verzegeld uit alle stammen der kinderen Israëls. Uit de stam Yehuda [Juda] twaalfduizend verzegelden, uit de stam R'uven [Ruben] twaalfduizend uit de stam Gad [Gad] twaalfduizend, uit de stam Asher [Aser] twaalfduizend, uit de stam Naftali [Naftali] twaalfduizend, uit de stam M'nashe [Manasse] twaalfduizend, uit de stam Shim'on [Simeon] twaalfduizend, uit de stam Levi [Levi] twaalfduizend, uit de stam Yisachar [Issakar] twaalfduizend, uit de stam Zevulun [Zebulon] twaalfduizend, uit de stam Yosef [Jozef] twaalfduizend, uit de stam Bin'yamin [Benjamin] twaalfduizend verzegelden.”* (חזירן Chizayon [Openbaring] 7:1-17, NBG).

We gaan terug naar hoofdstuk 14, want daar staan nog enkele belangrijke details over hen: *“En ik zag en zie, het Lam stond op de berg Tziyon [Sion] en met Hem honderdvierenveertigduizend, op wier voorhoofden Zijn naam en de naam Zijns Vaders geschreven stonden. En ik hoorde een stem uit de hemel als de stem van vele wateren en als de stem van zware donder. En de stem, die ik hoorde, was als van citerspeler, spelende op hun citers; en zij zongen een nieuw gezang voor de troon en voor de vier dieren en de oudsten; en niemand kon het gezang leren dan de honderdvierenveertigduizend, de losgekochten van de aarde. Dezen zijn het, die zich niet met vrouwen hebben bevlekt, want zij zijn maagdelijk. Dezen zijn het, die het Lam volgen, waar Hij ook heengaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen als eerstelingen voor G'd en het Lam. En in hun mond is geen leugen gevonden; zij zijn onberispelijk!”* (חזירן Chizayon [Openbaring] 14:1-5, NBG).

De verzegeling van de 144.000 voordat de engelen hun strafgericht zouden uitvoeren over de aarde alsook de vermelding dat deze uitverkoren samen met het Lam op de berg Tziyon [Sion] staan geeft aan, dat zij zich op dat tijdstip hier op aarde bevinden, maar in Openbaring

14:2-3 zijn ze duidelijk in de hemel, want daar zingen zij een nieuw lied voor G'ds troon. Maar als zij door het zegel op hun voorhoofd gespaard blijven en niet vermoord zijn in tegenstelling tot de grote schare in hun witte gewaden, hoe kunnen zij dan in levenden lijve in de hemel zijn? Hun omschrijving in vers 3 en 4 geeft ons daarin een hint: *“En niemand kon het lied leren dan de honderdvierenveertigduizend, zij die van de aarde zijn losgekocht!”* (Groot Nieuws Bijbel). Zij zijn losgekocht van de aarde en dus niet meer gebonden aan een vergankelijk aards lichaam. Ook zij hebben dus een onsterfelijk, verheerlijkt lichaam ontvangen en vormen daarmee de vierde groep, die straks het Duizendjarig Rijk mogen binnengaan. Eigenlijk zijn ze de eerste groep, want volgens vers 4 zijn zij als eerstelingen vrijgekocht voor G'd en het Lam.

Deze 144.000 uitverkorenen worden dus bij begin van de Grote Verdrukking weggevoerd naar G'ds troon en keren later terug. Maar waarop is deze theorie gebaseerd? Is dat ergens in de Bijbel terug te vinden? Ik denk van wel! In hoofdstuk 12 lezen wij het volgende: *“En er werd een groot teken in de hemel gezien: een vrouw, met de zon bekleed, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd; en zij was zwanger en schreeuwde in haar weeën en in haar pijn om te baren. En er werd een ander teken in de hemel gezien, en zie, een grote rossige draak met zeven koppen en tien horens, en op zijn koppen zeven kronen. En zijn staart sleepte een derde van de sterren des hemels mede en wierp die op de aarde. En de draak stond voor de vrouw, die baren zou, om, zodra zij haar kind geboort had, dit te verslinden. En zij baarde een zoon, een mannelijk wezen, dat alle heidenen zal hoeden met een ijzeren staf; en haar kind werd plotseling weggevoerd naar G'd en Zijn troon. En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats heeft, door G'd bereid, opdat zij daar twaalfhonderd zestig dagen onderhouden zou worden!”* (חזירון Chizayon [Openbaring] 12:1-6, NBG).

In Bijbelstudie nr. 56 heb ik uitgelegd, dat deze vrouw geïdentificeerd moet worden met het volk Israël, want de 12 sterren op haar hoofd symboliseren immers de 12 stammen van Israël. Haar kind dat zij zal baren, een zoon, wordt over het algemeen gezien als Yeshua, want dat is het meest voor de hand liggend, te meer door de vermelding dat hij weggevoerd zal worden tot G'ds troon. Op zich klopt dat wel en ook ik kwam in studie 56 tot dezelfde conclusie. Maar er is ook nog een andere uitleg mogelijk, namelijk dat met die zoon een bepaald deel van het volk Israël bedoeld is: de 144.000 uit alle 12 stammen! Daar valt het een en ander voor te zeggen, want met het oog op de zware pijn die Israël tijdens de Grote Verdrukking moet ondergaan wordt er in vers 2 gesproken over haar weeën en haar barensnood. Ook ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 66:7-8, waarin eveneens gesproken wordt over de weeën van Sion en de bevalling van een zoon, schijnt in die richting te wijzen: *“Nog voor Tziyon [Sion] weeën heeft, moet ze bevallen; voor de barensnood over haar komt, brengt ze een zoon ter wereld. Wie heeft ooit zoiets gehoord? Wie heeft ooit zoiets gezien? Kan een land in één dag worden geboort, kan een volk in één keer worden geboren? Maar Tziyon [Sion] baart haar kinderen terwijl de weeën net begonnen zijn!”* (NBV).

De 144.000 verzegelden bij Yeshua op de berg Tziyon, die onberispelijk zijn en geen leugen over hun lippen laten komen, dragen Zijn naam en die van Zijn Vader op hun voorhoofden. Zo wordt duidelijk dat ze bij Hem horen, want zij zijn uitverkoren kinderen van G'd en waardige vertegenwoordigers van Zijn volk Israël, dat door Hem bevrijd en veilig gesteld is! Zij volgen het Lam waar het ook gaat.

De vernietiging van de vijanden van Israël

Vanaf de berg Tziyon zal Yeshua de strijd tegen de legers van de Antichrist gaan voeren. Vandaar dat er geschreven staat: *“Zoals leeuw en welp grommend bij hun prooi staan - al komen de herders te hoop gelopen, zij storen zich niet aan hun geschreeuw en gaan niet voor het rumoer op de vlucht -, zo komt de Eeuwige Tz'vaot om op de hellingen van de Tziyon te strijden! Zoals een vogel boven zijn nest vliegt, zo waakt de Eeuwige Tz'vaot over Jeruzalem, Hij waakt en Hij redt, Hij beschermt en bevrijdt!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 31:4-5). *“Uit Tziyon, stad van volmaakte pracht, verschijnt G'd in stralend licht. Hij komt, onze G'd, en zal niet zwijgen! Laaiend vuur raast voor Hem uit, rondom Hem wervelt een storm!”* (תהלים Tehilim [Psalmen] 50:2-3). *“Want de Eeuwige Tz'vaot zal ingrijpen, met donder, aardschokken en oorverdovend lawaai, met wervelende stormen en een verterende vlammenzee! Als een angstdroom, een visioen in de nacht, verdwijnt de menigte volken die optrekt tegen Ari'el, die de*

stad bestrijdt, belegerd en in het nauw drijft. Zoals een droom van iemand die honger heeft: hij droomt over eten, maar is bij het ontwaken nog hongerig; of van iemand die dorst lijdt en droomt dat hij drinkt, maar bij het ontwaken nog dorstig is en uitgedroogd, zo zal het ook de volken vergaan, de menigte die optrekt tegen de Tziyon!” (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 29:6-8, NBV) “Zo zal het zijn met de menigte van alle volken, die tegen de berg Tziyon ten strijde trekken!” (NBG). “De Eeuwige brult vanaf de Tziyon, Hij gromt vanuit Jeruzalem, zodat hemel en aarde beven!” (יואל Yo’el [Joël] 4:16, NBV). “Te dien dage zal Ik zoeken te verdelgen alle volken die tegen Jeruzalem oprukken!” (זכריה Zechar’ya [Zacharia] 12:9, NBG).

De vijanden worden verslagen en ook hun twee aanvoerders, de Antichrist als politieke leider, en de valse profeet als godsdienstige leider, worden zwaar gestraft: “En het Beest werd gegrepen en met hem de valse profeet, die de tekenen voor zijn ogen gedaan had, waardoor hij hen verleidde, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden; levend werden zij beiden geworpen in de poel des vuurs, die van zwavel brandt. En de overigen werden gedood met het zwaard, dat kwam uit de mond van Hem, die op het paard zat; en al de vogels werden verzadigd van hun vlees.” (חזיון Chizayon [Openbaring] 19:20-21, NBG).

Israël is bevrijd, de internationale strijdkrachten die in het kleine land een ongekend bloedbad hebben aangericht zijn totaal vernietigd en tot de laatste man gedood. De antichrist en de valse profeet zijn in de poel des vuurs geworpen en de satan, de bron van alle kwaad wordt voor duizend jaar in de kerker vastgeketend: “Ik zag een engel uit de hemel neerdalen met de sleutel van de onderaardse diepte en zware ketenen in zijn hand. Hij greep de draak, de slang van weleer, die ook wel duivel of satan wordt genoemd, en ketende hem voor duizend jaren. Hij gooide hem in de diepte, sloot de put boven hem en verzegelde die, opdat de volken niet meer door hem misleid zouden worden tot de duizend jaren voorbij waren.” (חזיון Chizayon [Openbaring] 20:1-3, NBV).

De vijfde groep

De vier eerder genoemde groepen, bestaande uit Messiasbelijdende Joden, gelovigen uit de volken, 144.000 verzegelden uit alle 12 stammen van Israël en de Israëlieten die de oorlog hebben overleefd, zijn in het boek des levens geschreven en zullen in verheerlijkte toestand het Duizendjarig Vrederijk binnengaan en aldus zal gans Israël behouden worden (Rom.11:26).

Alle overlevenden van de overige volken en stammen der gehele aarde zullen echter ten oordeel voor de rechterstoel moeten verschijnen, zowel de goeden alsook de slechten: “Wanneer dan de Zoon des mensen komt in Zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon Zijner heerlijkheid. En al de volken zullen voor Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken, en Hij zal de schapen zetten aan Zijn rechterhand en de bokken aan Zijn linkerhand” (מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 25:31-33, NBG).

In Zijn gevolg zullen ontelbare legerscharen van engelen zijn, die eerst het hof bijeen zullen roepen (1 Thess. 4:16-17) en alle uitverkorenen uit de vier windstreken tot Hem verzamelen (Mt. 24:31), maar vervolgens de slechteriken uit alle volksstammen der aarde, zelfs van de meest verwijderde hoeken der wereld, zullen oppakken en voor Zijn rechterstoel slepen: “De Mensenzoon zal Zijn engelen eropuit sturen, en ze zullen uit Zijn Koninkrijk allen die anderen ten val hebben gebracht en de wetten hebben verkracht bijeenbrengen en hen in de vuuroven werpen; daar zullen ze jammeren en knarsetanden. Dan zullen de rechtvaardigen in het koninkrijk van hun Vader stralen als de zon. Laat wie oren heeft goed luisteren!” (מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 13:41-43, NBV).

De heiligen, die een verheerlijkt lichaam hebben ontvangen en aan de strijd tegen de antichrist en zijn legers hebben deelgenomen zullen ook actief worden betrokken bij het oordeel over de volken. Zij vormen als het ware een jury net zoals wij die van de Amerikaanse rechtbank kennen, en de Rechter zal Zijn oordeel baseren op het besluit dat de jury zal nemen ten aanzien van de beklaagden. Het is dus niet zo, dat de Gemeente slechts haar goedkeuring zal uitspreken voor het vonnis, dat Yeshua zal vellen over de g'ddeloze volken en de gevallen engelen, maar de Bijbel geeft juist duidelijk aan, dat de heiligen zèlf de wereld en de kwade engelen zullen oordelen. Twee profeten zagen in een visioen hoe de voorbereidingen voor een

rechtszaak getroffen worden en de leden van het rechtscollege op hun zetels plaatsnemen met de bevoegdheid om te oordelen: *“Ik zag dat er tronen werden neergezet en dat er een oude wijze plaatsnam ... Het hof nam plaats en de boeken werden geopend.”* (דַּנִּיאֵל Dani'el [Daniël] 7:9 en 10, NBV). Groot Nieuws Bijbel: *“Ik bleef kijken en zag hoe er tronen werden neergezet. Op één daarvan ging een man van hoge leeftijd zitten ... Toen begon de rechtbank zijn zitting, de boeken werden geopend.”* Het Boek: *“Ik keek hoe tronen werden neergezet en een Oude van Dagen -de Almachtige G'd- plaatsnam ... Het gerechtshof ging zitten en de boeken werden geopend.”* Dit komt overeen met wat Yochanan [Johannes] zag: *“En ik zag tronen, en zij zetten zich daarop, en het oordeel werd hun gegeven!”* (חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 20:4, NBG). Groot Nieuws Bijbel: *“Toen zag ik tronen; en aan hen die erop gezeten waren, was het gegeven te oordelen!”* Het Boek: *“Toen zag ik een aantal tronen; degenen die erop zaten, kregen macht om recht te spreken!”* Dat deze jury daadwerkelijk uit de verheerlijkte heiligen bestaat blijkt uit de vraag die Sha'ul [Paulus] aan de gelovigen in Korinthe gesteld heeft: *“Weet u dan niet dat G'ds heiligen over de wereld zullen oordelen?”* (1 Korinthiërs 6:2, NBV) en in vers 3: *“Weet u niet dat wij over engelen zullen oordelen?”*

Yeshua licht de aanklachten, pleidooien en vonnissen van deze toekomstige rechtszaak met zo'n duidelijkheid toe, zo'n diepte en zo'n gezag, dat dit één van de meest fundamentele, maar ook één van de meest uitdagende teksten is van בְּרִית הַחֲדָשָׁה B'rit haChadasha [het Nieuwe Testament]: *“Wanneer dan de Zoon des mensen komt in Zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon Zijner heerlijkheid. En al de volken zullen voor Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken, en Hij zal de schapen zetten aan Zijn rechterhand en de bokken aan Zijn linkerhand. Dan zal de Koning tot hen, die aan Zijn rechterhand zijn, zeggen: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld af. Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij te eten gegeven. Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij te drinken gegeven, Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest, naakt en gij hebt Mij gekleed, ziek en gij hebt Mij bezocht; Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen. Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden, zeggende: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien en hebben wij U gevoed, of dorstig en hebben wij U te drinken gegeven? Wanneer hebben wij U als vreemdeling gezien en hebben U gehuisvest, of naakt, en hebben U gekleed? Wanneer hebben wij U ziek of in de gevangenis gezien en zijn tot U gekomen? En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze Mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan. Dan zal Hij ook tot hen, die aan Zijn linkerhand zijn, zeggen: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is. Want Ik heb honger geleden en gij hebt Mij niet te eten gegeven, Ik heb dorst geleden en gij hebt Mij niet te drinken gegeven; Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij niet gehuisvest, naakt en gij hebt Mij niet gekleed, ziek en in de gevangenis en gij hebt Mij niet bezocht. Dan zullen ook zij Hem antwoorden en zeggen: Here, wanneer hebben wij U hongerig gezien, of dorstig, of als vreemdeling, of naakt of ziek, of in de gevangenis, en hebben wij U niet gediend? Dan zal Hij hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze minsten niet gedaan hebt, hebt gij het ook aan Mij niet gedaan. En dezen zullen heengaan naar de eeuwige straf, maar de rechtvaardigen naar het eeuwige leven.”* (מַתִּיָּהוּ Matityahu [Matthéüs] 25:31-46, NBG).

Het oordeel over de volken begint met een scheiding, die daarna gevolgd wordt door een beloning voor de ene groep en een straf voor de andere groep! Yeshua zal hen van elkaar scheiden, zoals bij de oogst het onkruid van de tarwe wordt gescheiden of op de dorsvloer het kaf van het koren! Yeshua is de goede Herder en daarom zal Hij bij Zijn komst de volken scheiden zoals een herder 's avonds de schapen van de bokken scheidt, die de hele dag samen weiden, maar des nachts in afzonderlijke hokken in de stal worden gebracht. Zo zal Hij de schapen tot Zijn rechterhand zetten, want zij zijn lijdzaam, nuttig en zachtmoedig, maar de bokken tot Zijn linkerhand, want zij zijn ruw en koppig! De rechterzijde is immers de plaats van de vrijgesprokenen, de zijde van eerbetoon, zegen en voorspoed. Zij die aan de rechterzijde staan, de schapen, ontvangen het eeuwige leven in een verheerlijkt lichaam en vormen dus de vijfde en laatste groep van mensen die straks als vrije burgers het Duizendjarig Vrederijk binnen mogen gaan. De anderen echter, die aan de linkerzijde staan, de bokken, ontvangen de

vervloekingen in plaats van de zegen en zij gaan naar het eeuwige vuur, want de linkerkant is de plaats van de veroordeelden, de kant van onheil en rampspoed. Yeshua maakt hier de toegang tot Zijn Koninkrijk of de verwijzing naar de vuurpoel afhankelijk van de houding die de volken hebben aangenomen tegen de geringste van Zijn broeders.

Het is echter niet zo dat de hier genoemde schapen daarmee door eigen werken het Koninkrijk der hemelen hebben verdiend als beloning voor hun ijver en inzet, maar dit positieve oordeel, dat door Yeshua eens zal worden uitgesproken, wordt gemotiveerd met de liefde, die zij door hun houding jegens de geringsten van Zijn broeders in de tijd van de grote verdrukking betoond hebben aan Hem zonder dit te weten en te beseffen. Het is juist hun levenshouding waardoor zij waardig worden geacht om het Koninkrijk der hemelen binnen te gaan en niet door het geloof, want anders hadden ze wel deel uitgemaakt van de tweede groep. Nee, ook al noemt Yeshua de schapen in deze tekst 'gezegenden Mijns Vaders', toch zijn zij beslist geen gelovigen!

Het is misschien wel moeilijk te bevatten, desalniettemin hebben wij op grond van G'ds Woord te aanvaarden, dat de Eeuwige blijkbaar ook nog andere maatstaven dan het geloof in Zijn oordeel aanlegt, als het gaat om het behoud van miljoenen of misschien zelfs miljarden mensen die Yeshua nooit gekend hebben! Het is duidelijk dat het oordeel hier berust op goede werken, ook al beroepen de rechtvaardigen zich daar juist helemaal niet op en zijn ze zich er zelfs niet van bewust, deze ooit gedaan te hebben ten opzichte van hun Rechter! Hoe moeten wij dan de motivering verstaan, die door Yeshua gegeven wordt voor de vrijspraak van de rechtvaardigen en de veroordeling van de onrechtvaardigen? Zowel de schapen alsook de bokken kijken daar namelijk vreemd van op. Yeshua was toch in de hemel en zij op de aarde en bovendien kenden zij Hem niet eens. Hoe konden zij Hem dan wel of niet hier persoonlijk gediend hebben? Om dit echt te kunnen begrijpen moeten wij eerst een andere belangrijke vraag beantwoorden: Wie bedoelt Yeshua met *'deze Mijn minste broeders'*? Doorgaans wordt er gedacht, dat hier onze naasten, de armen en noodlijdenden in het algemeen bedoeld zouden zijn. Daar schuilt wel een kern van waarheid in, want liefde tot onze naasten, onze broeders, die het tweede grote gebod is, is immers de vervulling van de Tora [wet] en een voortreffelijke voorbereiding voor de wereld der eeuwige liefde! Op werken der barmhartigheid en weldadigheid tegenover onze naaste zal op Yom haDin [de Dag des Oordeels] inderdaad meer nadruk worden gelegd dan men gewoonlijk denkt, want een diepe bewogenheid voor de noodlijdende medemens in de ruimste betekenis is het eigenlijke hart van de Messiaanse levenshouding en blijk van de liefdesrelatie met Yeshua, die, ook zonder zich soms daarvan bewust te zijn, een natuurlijk uitloeijsel van de hartsgesteldheid is.

Maar hier in dit gedetailleerde verslag van het oordeel over de volken gaat het om iets heel anders. Yeshua heeft het hier helemaal niet over onze naasten! Hij heeft het niet over *onze* broeders, maar over *Zijn* broeders, want anders zou Hij gezegd hebben: *"...voor zover gij het aan één der minsten van uw broeders hebt gedaan..."* - maar dat zei Hij niet! Hij heeft het hier nadrukkelijk over *Zijn* broeders, maar wie zijn dat? Het antwoord ligt voor de hand: alle volken van de vier windstreken staan hier voor de rechterstoel, behalve één volk: Israël, het enige volk op aarde, waarvan de Eeuwige ontelbare keren gezegd heeft: dit is Mijn volk! Hij is de G'd van Israël en in יוֹאֵל Yo'el [Joël] 4:1-2 zegt Hij: *"In dezelfde tijd dat Ik het lot van Juda en Jeruzalem ten goede keer, zal Ik alle volken bijeenbrengen en wegvoeren naar de vallei van Y'hoshafat [Josafat], om daar een oordeel over hen te vellen. Want zij hebben Mijn volk Israël, Mijn eigendom, onder vreemde volken verstrooid, ze hebben Mijn land verdeeld en over Mijn volk het lot geworpen!"* (NBV). Bij dat laatste kunnen we ook aan VN-resoluties denken...

Uit het geslacht van David is Yeshua in Israël geboren als Jood, heeft als Jood geleefd en is gestorven als Jood! Aan het kruis stond boven Zijn hoofd geschreven: *'de Koning der Joden'* en als Koning zal Hij terugkomen en regeren. Niet in Amsterdam! Niet in Nederland, maar in Jeruzalem! Niet in de hoofdstad van een palestijnse staat, maar in de hoofdstad van Israël! Hij komt terug bij Zijn volk, bij Zijn broeders en Hij zal de volken oordelen op grond van hun houding, die zij tegenover de Joden, Zijn broeders in het vlees (Rom. 9:5) hebben aangenomen. Hij zal hen, die Zijn oogappel aanraakten en Zijn land Israël verdeelden, zonder pardon vervloeken en door Zijn engelen laten werpen in de poel van het eeuwige vuur, de hel: *"Want, zo zegt Adonai Tz'vaot, wiens heerlijkheid Mij gezonden heeft, aangaande de volken die u uitgeplunderd hebben (want wie u aanraakt, raakt Zijn oogappel aan): voorwaar, zie, Ik beweeg*

Mijn hand tegen hen, en zij zullen hun knechten ten buit worden. Dan zult gij weten, dat Adonai Tz'vaot Mij gezonden heeft." (זכריה Zechar'ya [Zacharia] 2:8-9). - "Daarom, zo zegt Adonai haShem, voorwaar, in het vuur van Mijn naijver heb Ik gesproken tot het overblijfsel der volken en tot geheel Edom, die met hartgrondige vreugde en diepe minachting Mijn land voor zichzelf ten erfdeel hadden bestemd om het volkomen uit te plunderen" (יחזקאל Y'chezqel [Ezechiël] 36:5). Deze teksten sporen ons aan om ook over onze eigen houding ten opzichte van het voortdurende conflict tussen Israël en de Palestijnen na te denken, vooral over de kwestie rond de verdeling van het land! Het is dus duidelijk, dat Yeshua met 'Mijn broeders' Zijn volk Israël bedoelt, de Joden, die daadwerkelijk Zijn broeders in het vlees zijn.

Maar deze woorden mogen niet los van hun context worden uitgelegd, maar men moet rekening houden met de tijd waarin dit zal worden gezegd. Het is de tijd van de wederkomst van de Mashiah, direct aan het einde van de grote verdrukking! Wij moeten hierbij ook letten op de toevoeging "deze minsten". Deze kleine toevoeging aan de woorden "Mijn broeders", die vaak over het hoofd wordt gezien, is een belangrijke uitlegsleutel om tot een goed begrip te komen van het oordeel over de volken! In Mt. 10:40-42 zegt Yeshua namelijk, wie met "deze kleinen" precies bedoeld zijn: "Wie u ontvangt, ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft. Wie een profeet ontvangt als profeet, zal het loon van een profeet ontvangen; en wie een rechtvaardige ontvangt als rechtvaardige, zal het loon van een rechtvaardige ontvangen. En wie één van deze kleinen, omdat hij een discipel is, ook maar een beker koud water te drinken geeft, voorwaar, Ik zeg u, zijn loon zal hem geenszins ontgaan." (NBG).

Hier wordt uitdrukkelijk gezegd, dat "de kleinen" de discipelen van Yeshua zijn! Als men de context van dit vers betreft bij de uitleg van Mt. 25:40 en 45, dan zullen de volken dus op de eerste plaats worden geoordeeld naar hun houding tegenover de Joden, maar in het bijzonder ook naar hun goede werken tegenover de Messiasbelijdende gelovigen, waartoe ook de gelovigen uit de volken behoren! Hierbij moeten wij wel beseffen, dat deze tekst spreekt over de arme en vervolgte kinderen van G'd in de tijd van de grote verdrukking, die voortdurend moeten vluchten, schuilen en onderduiken. Daarom zal het ook werkelijk levensgevaarlijk zijn om deze mensen te helpen omdat een dergelijke hulp met de dood zal worden gestraft, evenals in de Shoa [Holocaust] tijdens de Tweede Wereldoorlog!

Velen, die onder gevaar voor hun eigen leven destijds Joden hielpen onderduiken, ontvingen na de oorlog als dank het ereburgerschap van Israël, ook al zijn zijzelf geen Joden. Zo zullen ook zij, die tijdens de grote verdrukking gelovigen helpen onderduiken, als beloning het eeuwig leven en het burgerschap van het Koninkrijk der hemelen ontvangen, ook al zijn zijzelf niet gelovig. Yeshua identificeert Zich met Zijn arme en noodlijdende broeders omdat zij lijden om Zijns naams wil, want zij zijn door Hem gezonden. Het is Yeshua zelf, die tot de wereld komt en tot de mensen spreekt door 'Zijn broeders', en daarom wordt het oordeel uitgesproken op grond van de houding die de mensen via 'Zijn broeders' tegenover Yeshua zelf zullen innemen.

Maar Zijn oordeel berust ook op de houding die de mensen na de wegname van de gemeente zullen hebben aangenomen tegenover de christenen die om welke reden ook 'de boot hebben gemist' alsook tegenover de traditionele Joden, die tijdens de grote verdrukking wereldwijd zwaar vervolgd zullen worden. Belangrijk is dat de 'schapen', de rechtvaardigen, zich niet beroepen op deze werken der barmhartigheid, als zij voor de Zoon des mensen staan. Het is dus niet zo dat men met voorbedachten rade door goede werken de behoudenis kan verdienen, laat ik daar duidelijk over zijn, maar deze mensen zullen door hun hartsgesteldheid en levenshouding waardig geacht worden, het eeuwige leven met verheerlijkte lichamen te ontvangen en de aarde bewonen gedurende het Duizendjarig Vrederijk.

Samenvatting:

Op grond van de geschriften kom ik dus tot de conclusie, dat er gedurende het Duizendjarig Vrederijk geen zonde en geen dood meer kan zijn op deze aarde om de eenvoudige reden, dat er niemand meer zal zijn die nog een zondig, sterfelijk en onvolmaakt lichaam heeft, want die zijn allemaal in de poel des vuurs geworpen of bevinden zich in het dodenrijk in afwachting van de Tweede Opstanding op Yom haDin [de Dag des Oordeels] na het Duizendjarig Vrederijk om voor de witte troon te verschijnen. Bij alle overigen is het vergankelijke lichaam bekleed met het onvergankelijke, het sterfelijke met het onsterfelijke. Daar kijken wij naar uit en daarom is het

van het grootste belang dat we moeten volharden in het houden van G'ds geboden en ons geloof in Yeshua, want met het oog op de Wederkomst van Yeshua en het oordeel over de volken schreef Yochanan [Johannes]: *“Van hen die G'd toebehoren, van hen die Zijn geboden in acht nemen en Yeshua trouw blijven, wordt nu standvastigheid gevraagd!”* (חזיון Chizayon [Openbaring] 14:12). Samenvattend wil ik de inhoud van deze studie nog eens in het kort op een rijtje zetten met de beantwoording van twee vragen.

Wie zullen er niet zijn in het Duizendjarig Vrederijk?

- de satan, want hij zal voor duizend jaren geketend in de put opgesloten zijn (Opb. 20:2)
- de antichrist en de valse profeet, die in de poel des vuurs geworpen worden (Opb. 19:20)
- de koningen en hun troepen die tegen Jeruzalem ten strijde trokken (Opb. 19:21)
- de bokken, de onrechtvaardigen, die naar het eeuwige vuur gestuurd worden (Mt. 25:41)

Wie zullen er wel zijn in het Duizendjarig Vrederijk?

- de opgestane ontslapen heiligen, die een verheerlijkt lichaam ontvangen (1 Kor. 15:52)
- de gelovigen in de schuilplaats, die een verheerlijkt lichaam ontvangen (1 Kor. 15:52)
- de overgebleven inwoners van Jeruzalem, die in het Boek des Levens staan (Zach. 12:10)
- de 144.000 verzegelden uit alle twaalf stammen van Israël (Opb. 14:2-3)
- de schapen, de rechtvaardigen, die het eeuwige leven krijgen in G'ds Koninkrijk (Mt. 25:34)

Yeshua zei: *“Zalig, die het woord G'ds horen en het bewaren!”* (Lucas 11:28, NBG). Nieuwe Bijbelvertaling: *“Gelukkiger zijn zij die naar het woord van G'd luisteren en ernaar leven!”* Amen!

Werner Stauder